

SAMENVATTING JAARPLAN LAADINFRA VOOR DE BOUW

De routekaart laadinfrastructuur voor de bouw

In 2025 is de NAL-routekaart laadinfrastructuur voor de bouw vastgesteld. De routekaart vormt de basis voor het werk van de werkgroep. Het doel van de routekaart is om aan de hand van een gedragen strategie op een robuuste, haalbare en doelmatige wijze te voldoen aan de vermogensvraag van emissieloos bouwen in lijn met de doelstellingen van schoon en emissieloos bouwen.

Voor het stimuleren van **laadoplossingen** baseert de werkgroep zich op de **drie varianten** uit de routekaart:

1. *Benutten bestaand netwerk*: beïnvloeden van partijen voor optimalisatie en gebruik van het bestaande laadinfrastructuur- en elektriciteitsnetwerk voor gebruik door de bouwsector.
2. *Laadpleinen voor bouw per gebied*: aanjagen en ontwikkelen van laadpleinen op hotspots per gebied, bij voorkeur geschikt voor bouw én logistiek.
3. *Maatwerk per project*: beïnvloeden van partijen om flexibele maatwerkoplossingen per project te ontwikkelen die passend bij de vermogensvraag kunnen worden ingezet.

Activiteiten en producten van de werkgroep zijn onderverdeeld in **vier bouwblokken**:

1. Identificeren energievraag en -aanbod
2. Realiseren laadinfrastructuur
3. Kennisontwikkeling en opschaling
4. Bevorderen ketensamenwerking en regionale aanpak (nieuw per 2026)

Bouw in de NAL-strategie

In 2025 is gewerkt aan een NAL-strategie tot 2030. Bij de opgave voor de bouwsector is aangesloten bij SEB en de NAL-routekaart die de werkgroep hanteert. In de conceptstrategie staan de vier strategische doelen hieronder.

1. Toekomstbestendige laadinfrastructuur voor bouwmaterieel

De bouwsector werkt aan een landelijk dekkend laadnetwerk met voldoende laadmogelijkheden om de transitie naar emissieloos bouwen (SEB) mogelijk te maken. Dit is een combinatie van optimaal benutten van bestaande laadpunten en aansluitingen, nieuwe laadhubs op strategische locaties en maatwerkoplossingen waar het niet anders kan. In 2028 moet de basis staan, in 2030 is er een optimale mix van laadmogelijkheden voor de sector. Dit zorgt dat de sector de SEB-doelen kan realiseren!

2. Strategische laadhubs voor de bouw

Laadpleinen worden doelbewust geplaatst op strategische locaties ('hotspots') die de geplande bouwprojecten ondersteunen – zoveel mogelijk gedeeld met logistiek en bereikbaar vanaf nabijgelegen bouwprojecten van meerdere opdrachtgevers. De ambitie vanuit de NAL is dat in 2028 de eerste 10 laadhubs in gebruik zijn en het streven is om in 2030 in het hele land laadhubs te hebben waar de meerderheid van de bouwprojecten gebruik van kan maken. Hiermee wordt de

continuïteit van bouwprojecten gegarandeerd en de afhankelijkheid van kostbare maatwerkoplossingen afgebouwd.

3. Slim gebruik van bestaande capaciteit

De sector benut bestaande laadinfrastructuur en energievoorziening maximaal. Tegen 2030 wordt het merendeel van de laadbehoefte van bouwlogistiek en materieel aangesloten op gedeelde of reeds aanwezige infrastructuur om kosten en benodigde netcapaciteit te minimaliseren. Belemmeringen zijn weggenomen en de procedures zijn helder voor opdrachtgevers en opdrachtnemers.

4. Ketenbrede samenwerking om het netwerk te realiseren

Het SEB-convenant vormt de komende jaren ruggengraat van de aanpak. De routekaart laadinfrastructuur voor de bouw van de NAL vormt de basis voor de ontwikkeling van de laadinfrastructuur en wordt verder uitgewerkt met concrete afspraken en verantwoordelijkheden die de uitvoering van 2028 tot 2035 mogelijk maakt.

Terugblik op 2025

Omdat de werkgroep per 1 januari 2025 van start is gegaan is er in eerste instantie tijd besteed aan het samenstellen van de landelijke werkgroep en het activeren van de regio's en het opstellen van een werkplan.

Bij de kennisontwikkeling en landelijke activiteiten lag de prioriteit van ***bouwblok 1 (identificeren energievraag en -aanbod)*** bij het beschikbaar maken van data om deze analyse te kunnen maken. Nu gebeurt dit vaak op projectniveau waarbij het iedere keer veel moeite kost om alle data te verzamelen. Met een vermogenstool en data die worden aangeboden via een GIS-tool wil de NAL-werkgroep hierbij ondersteunen. Dit scheelt opdrachtgevers en opdrachtnemers veel tijd bij het organiseren van de benodigde laadinfrastructuur.

Voor ***bouwblok 2 (realisatie vraag en aanbod)*** is als eerste stap een handreiking ontwikkeld die met name de gemeenten helpt om een eigen laadstrategie te maken voor emissieloze bouwprojecten. Hiermee kunnen gemeenten ook een afweging maken bij de inzet van de verschillende varianten. Voor het gebruik van bestaande laadinfrastructuur is een handreiking gemaakt waarmee gemeenten het mogelijk kunnen maken publieke laadpalen beschikbaar te stellen voor de bouw. Met de programma's netcongestie en OV, LoLa en Topsector Logistiek is de samenwerking opgezocht om voort te bouwen op lopende initiatieven. Voor de ontwikkeling van laadpleinen is een verkenning uitgevoerd naar het starten van een deelprogramma om de realisatie van laadpleinen voor de bouw te versnellen. Dit zal in 2026 verder vorm krijgen.

Voor ***bouwblok 3 (kennisontwikkeling en opschaling)*** zijn in de regio samen met het ondersteuningsprogramma SEB bijeenkomsten gehouden om gemeenten en andere stakeholders bekend te maken met SEB en de NAL en zo ook het regionale netwerk op te bouwen. Met NIPV en de Brandweer zijn stappen gezet om de bewustwording over veiligheid te verbeteren en met het opleidingsinstituut SOMA is contact gelegd om het energiemangement en het laden in de basisopleidingen en bijscholing mee te nemen. In onderstaande tabel staan de belangrijkste activiteiten en producten in 2025.

Uitdagingen en focuspunten 2026

Het jaarplan voor de NAL-werkgroep bouw is pas halverwege 2025 vastgesteld en loopt daarom grotendeels door in 2026. Eind 2025 heeft een eerste evaluatie van het programma SEB plaatsgevonden. Laadinfrastructuur kwam hieruit naar voren als een belangrijk aandachtspunt met de oproep de samenwerking met de NAL te intensiveren. De uitvoeringsagenda die volgt uit de evaluatie is opgenomen in de activiteiten van de NAL-werkgroep. Dit heeft geleid tot een extra werkblok voor het bevorderen van ketensamenwerking en de regionale aanpak.

Bouwblok 1: identificeren energievraag- en aanbod

De grootste uitdaging binnen dit bouwblok is het beschikbaar stellen van de benodigde data aan met name de opdrachtgevers en regio's om zowel op projectniveau als gebiedsniveau de analyse te kunnen maken. Het doel is om dit te doen met een vermogenstool en een GIS-viewer. Dit vraagt veel afstemming met alle partijen die over relevante data beschikken en de beoogde gebruikers.

Bouwblok 2: Realiseren laadinfrastructuur

Aan de hand van praktijkvoorbeelden, handreikingen en andere hulpmiddelen zal het voor aannemers en opdrachtgevers zo gemakkelijk mogelijk moeten worden gemaakt om gebruik te maken van bestaande aansluitingen. Met name voor het lichtere materieel tot 56 kW (per 1-1-2028 volledig emissieloos) liggen hier veel kansen. Voor een deel zijn de aansluitingen in handen van overheden en opdrachtgevers maar een deel kan ook worden ingevuld door samenwerking met bedrijven uit de omgeving.

In 2026 zal ook het programma voor de ontwikkeling van laadpleinen op hotspots voor de bouw van start gaan. De samenwerking tussen verschillende partijen zal begin 2026 eerst verder worden vormgegeven. De laadpleinen krijgen tot 2030 een steeds belangrijker aandeel in de laadvoorzieningen voor de bouw.

Bouwblok 3: Wegnemen van belemmeringen en opschaling

In de bouw gebeurt en kan al veel om het laden mogelijk te maken. Verdere standaardisatie en aanpassing van regelgeving helpen echter om een opschaling mogelijk te maken. Bijvoorbeeld het gebruik van standaardcontracten, stekkers en laadprotocollen. Build Zero levert hiervoor belangrijke input. Ook de veiligheid blijft een aandachtspunt en moet worden opgenomen in de opleidingen, richtlijnen en toolboxes voor aannemers.

Met trainingen en goed op de doelgroep afgestemde informatiepakketten zullen stakeholders in de verschillende regio's op weg worden geholpen.

Bouwblok 4: Bevorderen ketensamenwerking en regionale aanpak

De samenwerking met de SEB-partners zal worden versterkt, zowel op landelijk als regionaal niveau. Ervaringen vanuit projecten van de Topsector Logistiek, ENI, ElaadNL, Bouwend Nederland, Connectr etc. zorgen voor relevante input. De onder bouwblok 3 genoemde trainingen dragen hier ook aan bij